

Regeringskansliet
Justitiedepartementet

Betänkandet Utökade möjligheter att använda preventiva tvångsmedel 2 (SOU 2023:60)

Mot bakgrund av de intressen som Åklagarmyndigheten har att bevaka lämnas följande yttrande.

Åklagarmyndigheten tillstyrker, med nedanstående tillägg och undantag, utredningens förslag.

7.6 En särskild organisation för beslutsfattandet

Åklagarmyndigheten delar utredningens bedömning att även en operativ åklagare kan meddela beslut enligt lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet, inhämtningslagen.

Utredningen föreslår att Åklagarmyndighetens organisation när det gäller ärenden enligt inhämtningslagen bör regleras i en förordning utan att ange några närmare skäl för förslaget. Åklagarmyndigheten kan för egen del inte identifiera något behov av att i förordningsform reglera organisationen i just detta hänseende.

Under alla förhållanden bör det av en eventuell reglering i möjligaste mån stå myndigheten fritt att närmare utforma den interna prövningsordningen. För att regleringen ska vara enhetlig på området bör en förordning i så fall även reglera att endast särskilt utsedda åklagare ska hantera ärenden som handläggs med stöd av lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott, preventivlagen.

8.8 Regleringen om en utökad brottskatalog ska tidsbegränsas

Åklagarmyndigheten ser fördelar med att det utvidgade tillämpningsområdet för preventivlagen som trädde i kraft den 1 oktober 2023, och som tidsbegränsats till fem år, utvärderas samtidigt som den nu föreslagna utvidgningen av brottskatalogen i inhämtningslagen (se prop. 2022/23:126). Utredningens förslag som rör den utvidgade brottskatalogen i inhämtningslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2025. För att få ett fullgott underlag vid en samlad utvärdering finns det skäl att överväga om giltighetstiden för de nyligen ikraftträdde bestämmelserna bör förlängas.

13.11 Underrättelser till enskilda

Åklagarmyndigheten förordar att det av tydlighetsskäl bör framgå av lagtexten vilken myndighet som ansvarar för underrättelseprövningen enligt 16 § preventivlagen (jfr 27 kap. 31 § rättegångsbalken och 14 b § förundersökningskungörelsen [1947:948] samt 5 § inhämtningslagen).

I 29 § andra stycket lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning bör, för att följa systematiken i bestämmelsen, läggas till en strecksats så att det framgår att det som anges om underrättelse till enskild i 27 kap. 31–33 §§ rättegångsbalken om hemlig rumsavlyssning ska tillämpas för hemlig dataavläsning som gäller rumsavlyssningsuppgifter.

16 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Utredningen föreslår att författningsförändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2025. Åklagarmyndigheten tillstyrker förslaget och vill samtidigt framhålla att det är av vikt för myndighetens möjligheter att anpassa berörda it-system att ikraftträdandet inte tidigareläggs.

Detta yttrande har beslutats av tillförordnade riksåklagaren Katarina Johansson Welin efter föredragning av extra åklagaren Lina Molin. I den slutliga handläggningen av ärendet har också rättschefen Marie-Louise Ollén, överåklagaren Mikael Björk och kammaråklagaren Christoffer Östlind deltagit.

Katarina Johansson Welin

Lina Molin

Kopia till

Kommunikationsavdelningen

Rättschefen

Biblioteket